

SCHRIJFSTER CHARLOTTE MUTSAERS : haar warme liefde voor Oostende

door Emile SMISSAERT

Wij, geboren en getogen Oostendenaars, komen - door gewenning of door een zekere mate van onverschilligheid, wie zal het zeggen of willen toegeven, - nog weinig onder de indruk van het feit dat wij het geluk kennen in deze "stad aan zee" te mogen leven en ademen. "Aangespoelden" en toeristen, ze benijden ons en ze kunnen af en toe aardig uit de bol gaan wanneer het dit fraaie en lieflijke "Oostende" en haar charmes betreft. Oostende, vind ik, is als een vrouw : zij wil aandacht krijgen, en nu en dan een complimentje of een aai over de bol. Dan is ze voor een tijd gelukkig en weet gelukkig te maken, hem of hen die ze liefheeft.

Laten wij het hier hebben over een dame uit het noorden die bij ons één van haar drie woonsten gezocht en gevonden heeft, in een flatgebouw aan de Groentenmarkt, in volle centrum, in het "hart" van Oostende. Marc LOY die in zijn vrije tijd het genre van de journalistiek beoefent, en dat goed doet, wist haar impressies over Oostende in een artikel voor het magazine "Steps" (editie Oostende Oostende-westkunst; september 1997, p. 24) uit te schrijven, uit te beelden. Het interview kreeg bovenaan de titel : "Haar romance met Oostende". Zo'n romantiek lokt nieuwsgierigheid uit, roept naar meer.

Charlotte MUTSAERS : "(...) In Oostende kan ik ongestoord en rustig schrijven, weg van alle drukte. De sfeer hier inspireert mij (...). "Ambiance", sfeer. En dat heeft deze stad aan zee erg gul te bieden. Dat kleinschalige en dat veilige gevoel ook missen we erg in Amsterdam". Ze verfijnt nog haar indrukken : "De mensen zijn hier joviaal, het eten is er lekker, de zee en het strand nooit ver weg en de lucht zuiver (...). Ondanks de afbraakwoede straalt deze stad nog altijd de sfeer uit van haar glorierijke belle-époqueverleden. Dat blijft volgens mij de grote troef waar nog veel toeristen op af komen (...)". Fijn te horen wat een ander belééft, zoekt en vindt in dat provinciestedje, nochtans zo gunstig en geflatteerd gelegen aan het Noordzeestrand, Oostende waar jaarlijks duizenden, minder begunstigden, op af komen. Het zijn dezelfde eindwoorden als van mevrouw MUTSAERS. Zijn we allebei "verliefd" op Oostende ?

Vraag aan gelijk welke persoon : hoe en wanneer zijt gij in kennis gekomen met de kust en de zee ?, - en telkens volgt een ander en een nieuw verhaal. Jan en Charlotte FONTIJN-MUTSAERS verzeilden eerder toevallig in Oostende. Na een lange fietsvakantie, begin de jaren tachtig, kwamen ze met de nachtferry uit Engeland in een donker Oostende toe. Het begin van een romance. "We vonden toen gelukkig nog een hotelletje om te overnachten en toen we 's morgens ontdekkend door de stad flaneerden, waren we er meteen verliefd op". Charlotte MUTSAERS' eerste kunstmedium was : schilderen, pas later zag ze in dat ze zich toch beter kon uitdrukken met woorden, en wisselde doek en penseel in voor pen en papier. Als plastische kunstenares hangt van haar hand in het nationaal scheepvaartmuseum in Amsterdam een schilderij : "Nachtboot in Oostende", een binnenvarende maalboot tussen de havenhoofden.

Ze "ziet" Oostende met de ogen van een "kunstschilder" : " Sinds ik in Oostende woon, begrijp ik maar al te goed waarom ENSOR, de grootmeester, z'n stad en haar licht omzeggens nooit verlaten heeft". Persoonlijk en eerlijk neergeschreven : zo iets, dit "zien" en dit "aanvoelen" ontgaat me, - en ik vind het jammer. Menigeen is in het geval, maar dit weten helpt het gemis niet lenigen, al vergaat de wereld er niet om.

Kunst bedrijven door middel van het woord, het is haar lang leven. De omgeving waar een kunstenaar leeft en werkt : het is terug te vinden. Maar in het geval van Charlotte MUTSAERS ? Als ik nu eens mijn stoute schoenen aantrok en het haar zelf vraag ? Ja, dat deed ik. De Stadsbibliotheek is slechts een aantal stappen ver of dicht van de Groentenmarkt. Ziehier waar mevrouw MUTSAERS in haar literair werk Oostende betrok en in welke boeken :

- * Hazepeper : essay. - Amsterdam : Meulenhoff, 1985. - 91 p. : ill.
op p. 39 komt Oostende voor
- * Kersebloed : essay. - Amsterdam : Meulenhoff, 1990. - 181 p. ill. - ISBN 90-290-2863-7, nog te koop (790 F.)
op p. 176 wordt gewag gemaakt van Oostende
- * Paardejam : roman. - Amsterdam : Meulenhoff, 1996. - 211 p. ISBN 90-290-5046-2, is te koop (798 F.).
werd voor de prestigieuze Ako-literatuurprijs genomineerd, maar niet bekroond
Oostende krijgt een goede beurt, resp. p. 102-110-111-117 en 138

Het interview dat Marc LOY van de schrijfster afnam, is te rijk aan inhoud om zo maar los te laten. Een tweede maal lezen deed een paar vondsten naar boven komen die ik, bij wijze van afsluiten, nog aanbied :

"(...) Als auteur en als ex-lerares (Nederlandse letteren in Amsterdam) boeit en inspireert het Oostende en bij uitbreiding het (West-)Vlaams. Alleen al het lezen van de kerstmenu's langs de Visserskaai vindt ze pure poëzie". Haar impressies daaromtrent vonden nog onlangs een weergave in het standingvolle, mooi uitgegeven en niet het eerste het beste culturele tijdschrift "Ons Erfdeel", 1998, nr. 2, p. 162-176.

"(...) Hoewel ik het Oostends nog altijd niet volledig begrijp, werkt jullie taal in klank, kleur en beeld erg inspirerend en het "Oostends Woordenboek" staat bij mij niet onbenut op de boekenplank (...)"

Tot wederziens, Mevrouw Charlotte MUTSAERS, blij U te mogen rekenen tot de onzen.

NIEUWE PUBLICATIES VAN OOSTENDSE PRENTKAARTEN

Sinds een paar jaar publiceert de Oostendse uitgeverij PHOTO TROPIC, Albert I Promenade 66 Oostende geregeld nieuwe Oostendse prentkaarten.

Na de reeksen over de Oostende-Doverlijn, de verdwenen instellingen van Bad en Strand publiceerde deze jonge uitgeverij reeds in totaal 207 verschillende kaarten. De meeste werden slechts op 200 exemplaren gedrukt.

Tussen de vele kaarten vindt men veel unieke zichten die door verzamelaars zeer gegeerd zullen zijn, zoals "Paviljoen Fabiola", "Koninklijke Villa", "Vuurwerk op het groot strand", "Oud Brandweerkazerne (Sas)", "De Bolle", enz. Te veel om allemaal op te noemen.

Omer VILAIN